

KOMPAS Xnet - TU SMO, DA VAM POMAGAMO

Microsoft
GOLD CERTIFIED
Partner

Information Worker Solutions
Learning Solutions

WMI
WSUS
Java 1.5
Weblog
ASP.NET 2.0
VSTO 2005
Kdor išče, ta najde
Samodejni zagon programov
Odstranitev varnostnega popravka

priloga: koledar tečajev in CTEC tečajev

Dragi prijatelji!

Vse lepe stvari vedno prehitro minejo. Čisto prehitro je minilo tudi to poletje, ne da bi se ga lahko povsem naužili. Vendar pa se sedaj lahko veselimo jeseni, ki nas vsako leto obdari z žarečimi barvami. Jesenski sprehodi po gozdu so v toplih, sončnih dneh res posebno doživetje.

Septembra se prične tudi novo šolsko leto, na katerega smo se temeljito pripravili. Naši inštruktorji so se vse poletje pridno učili in uspešno opravili vrsto izpitov, ki so podlaga za pridobitev certifikatov. Zato verjamemo, da boste z naših tečajev odšli zadovoljni, polni novih znanj in koristnih namigov za uspešno delo.

V koledarju boste zasledili še nekaj novih programov, po katerih ste povpraševali v zadnjem času. Kot novost naj posebej omenim **Open Office**, za katerega vlada vedno večje zanimanje.

Na junijski ponovitvi naših predavanj z letošnje NT konference je bil vaš odziv nad vsemi pričakovanji. Še posebej številčno ste obiskali predavanje **Boj z vohunsko programsko opremo**, ki ga je izvajal **Gregor Šuster**. Zahvalujemo se vam za zaupanje!

Ker se vsi zelo dobro zavedamo kako pomembna je varnost, izpolnjujemo svojo obljubo in vas z **Gregorjem** vabimo na **enodnevno delavnico Boj z vohunsko programsko opremo**, kjer boste lahko na praktičnih primerih preizkusili tehnike in orodja za zaščito svoje računalniške opreme in omrežja.

Delavnica **Nadzor nad popravki s pomočjo Windows Server Update Services (WSUS)**, ki jo prav tako vodi **Gregor Šuster**, pa vas bo seznanila z uporabo brezplačnega produkta, s pomočjo katerega lahko nadzorujete nameščanje varnostnih ter ostalih popravkov tako Microsoftovih operacijskih sistemov kot tudi določenih aplikacij.

Takojo po izidu **MS Visual Studio 2005** se boste lahko pri nas naučili **razvoja MS Office aplikacij**

s pomočjo Visual Studio Tools for Office.

Zelo dobro je bila obiskana tudi posebna, **promocijska delavnica na temo XML**, ki jo je konec junija izvajal predavatelj **Johann Schweigl** iz **Software AG, Dunaj**. Da bi ustregli vsem vam, ki se delavnice takrat niste mogli udeležiti, saj so bila mesta hitro zasedena, bomo delavnico sedaj ponovili. Vljudno vabljeni!

Mnoga podjetja imate z Microsoftom sklenjene OSL ali Enterprise Agreement pogodbe, s katerimi rešujete problem licenciranja MS programske opreme. Iz tega naslova vam pripada določeno število brezplačnih izobraževalnih dni. **SA voucherji** vam omogočajo brezplačno udeležbo na uradnih Microsoftovih tečajih in jih lahko koristite le v izbranih CPLS centrih, ki imajo z MS posebno, SA pogodbo. **Ne dovolite, da bi vam ta ugodnost zapadla, saj voucherji veljajo le določen čas.** Izberite si MLP tečaj iz našega koledarja in se čimprej prijavite.

Vabim vas, da večkrat obiščete naše spletnne strani, ki jih dnevno osvežujemo. Zagotovo boste našli izobraževalni program, ki bo primeren tudi za vas. **V nasprotnem primeru pa nikakor pa ne odlăšajte, sporočite nam svoje želje in pripravili bomo program, ki vam bo »čisto po meri«.**

Izobraževanja izvajamo v naših učilnicah ali pri naročniku in potekajo kot

- standardni tečaj, ki so razpisani v koledarju
- posebne prilagojene delavnice za zaključene skupine iz podjetij
- individualne učne ure

Privoščite si novih znanj in nam dovolite, da vam pomagamo na poti k odličnosti!

Želim vam vse lepo in kmalu nasvidenje

Branka Slinkar
direktorica

Branka.slinkar@kompas-xnet.si

Samodejni zagon programov (1. del)

V rubriki, ki se začenja bomo govorili o sistemskih lokacijah, od koder se lahko avtomatsko zaženejo programi ob zagonu sistema. Članek se deloma navezuje na članek, objavljen v Piki št. 2, junij 2005, letnik VIII z naslovom: *Administratorsko delo izpod prstov "navadnega" uporabnika*.

V nadaljevanju rubrike bodo opisane posamezne lokacije skupaj z varnostnimi podrobnostmi. Bralci boste tako lahko na nek način pokukali pod pokrov sistema in spoznali mnoga dejstva, ki so povezana z varnostjo in delom v administratorkem načinu.

Večina lokacij in nastavitev, ki jih bomo predstavili v nadaljevanju, se nahaja v MS Windows registru. Sam register je na nek način podoben datotečnemu sistemu z mapami (ključi), podmapami (podključi), imeni datotek (imena vrednosti) in podatki v datotekah (podatki v vrednosti). Na sliki so opisani glavni korenski ključi in njihove okrajšave, ki jih bomo uporabljali v nadaljevanju.

Fizično je register na trdem disku v bistvu ena sama datoteka (za vsakega uporabnika ena). V Windows-ih je na voljo program Regedit.exe (urejevalnik registra), s katerim lahko pregledujemo, brišemo in spremojamo nastavitev v registru. V nadaljevanju bomo uporabljali kar besedo register.

Korenski ključ	Opis
HKEY_CLASSES_ROOT (HKCR)	Vsebuje nastavitev tipov datotek ter registracije COM razredov . Ta korenski ključ je največji v registru, z njim lahko nastavljamo mnoge parametre obnašanja operacijskega sistema.
HKEY_CURRENT_USER (HKCU)	Nastavitev trenutnega uporabnika (v bistvu prevezava na HKU\SID, kjer je SID varnostna identifikacijska šifra konzole trenutnega uporabnika)
HKEY_LOCAL_MACHINE (HKLM)	Globalne nastavitev računalnika (veljajo za vse uporabnike). Sem spadajo varnostne nastavitev, nastavitev strojne opreme, nastavitev programske opreme ...)
HKEY_USERS (HKU)	Uporabniške nastavitev vseh uporabnikov (za vsakega uporabnika posebej).
HKEY_CURRENT_CONFIG	Ta korenski ključ je prevezava na "HKLM\SYSTEM\CurrentControlSet\Hardware Profiles\Current", ki kaže na trenutno aktivno konfiguracijo strojne opreme.

Slika 1: Glavni korenski ključi v registru z opisom

Slika 2: Urejevalnik registra (Registry Editor)

Samodejni zagon

OPOZORILO: S spremembami v registru lahko povzročimo nepravilno delovanje sistema, zato previdnost ne bo odveč.

V nadaljevanju so zbrane lokacije, od koder se programi samodejno zaženejo ob startu sistema.

Št	Zagonska lokacija
1	HKLM\System\CurrentControlSet\Services
2	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Userinit
3	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Notify
4	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Shell
5	HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Shell
6	HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System\Shell
7	HKLM\Software\Policies\Microsoft\Windows\System\Scripts\Logon
8	HKCU\Software\Policies\Microsoft\Windows\System\Scripts\Logon
9	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\ SharedTaskScheduler ¹
10	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\ShellServiceObjectDelayLoad ²
11	HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\ShellServiceObjectDelayLoad
12	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Windows\AppInit_DLLs ³
13	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Active Setup\Installed Components
14	HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Active Setup\Installed Components
15	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnceEx
16	HKCU\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnceEx
17	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce
18	HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce
19	HKCU\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Windows\Load
20	HKCU\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Windows\Run
21	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer\Run
22	HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer\Run
23	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
24	HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
25	drive:\Documents and Settings\All Users\Start Menu\Programs\Startup
26	drive:\Documents and Settings\User_Name\Start Menu\Programs\Startup
27	Task Scheduler: %SystemRoot%\Tasks
28	HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Browser Helper Objects\
29	HKLM\System\CurrentControlSet\Control\Session Manager\BootExecute

Slika 3: Seznam lokacij, od koder se lahko ob startu sistema zaženejo programi

¹ Knjižnica se naloži v naslovni prostor procesa Explorer.exe ob njegovem zagonu.

² Knjižnica se naloži v naslovni prostor procesa Explorer.exe ob njegovem zagonu.

³ Knjižnice, ki se ob zagonu naložijo v naslovni prostor procesa Explorer.exe; prav tako se naložijo v naslovni prostor vseh procesov, ki uporabljajo sistemsko knjižnico User32.dll.

Podrobnejši pregled posameznih lokacij po točkah

1. HKLM\System\CurrentControlSet\Services

Windows storitve (Windows Services) so aplikacije, ki tečejo izven kateregakoli uporabniškega konteksta (navadno tečejo pod profilom System Local). V tej obliki jih poznamo v naslednjih verzijah Windows-ov: NT, 2000, XP, 2003.

Kot zanimivost lahko povemo, da so tudi Windows 9x poznali storitve, le da so bili navadno to čisto običajni programi, ki so se registrirali kot storitev z API klicem RegisterServiceProcess, v registru pa so se zapisali na lokacijo "HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServices" in so se zagnali še

preden se je uporabnik prijavil. Klic RegisterServiceProcess je med drugim skril program v seznamu opravil Upravitelja opravil programa Windows (Windows Task Manager).

Bistvo storitev je, da tečejo v ozadju in zanje ni nujno, da je uporabnik prijavljen, da tečejo. Navadno nimajo vmesnika, uporabljajo pa se za opravila, kot so npr.: neprestano nadzorovanje določenih datotek, pisanje v dnevniške datoteke ali druga opravila, ki tečejo v ozadju (tudi antivirusni programi, požarni zidovi ipd.). V sistemu imajo navadno višje privilegije od vseh uporabnikov, razen če jim določimo drugače. Storitve pogosto zaženejo že Windowsi ob zagonu, toda možno jih je ustaviti, pavzirati, restartati ali ugasniti iz appleta Storitve (Services), ki je vgrajen v Windows.

Storitve imajo pet možnih načinov zagona:

- 0x00 (Boot) - nalagalnik jedra naloži gonilnik, ko se Windows XP začene nalagati
- 0x01 (System) - Vhodno/izhodni podsistem naloži gonilnik med inicializacijo jedra
- 0x02 (Automatic) - Upravnik seje avtomatično zažene storitev
- 0x03 (Manual) - Storitev moramo zagnati ročno (preko appleta ali pa v ukazni vrstici ukaz: net start "ime storitve")
- 0x04 (Disabled) - Storitev je izključena in se nikoli ne zažene, razen, če jo vključimo (postavimo njen tip zagona na enega od prej naštetih načinov)

Za varnost je poskrbljeno tako, da privzeto lahko le administratorji dodajo/brišejo storitve v sistem ter tudi spreminjajo načine njihovega zagona. Ostale uporabniške skupine lahko samo deloma (ne nujno omogočeno) posegajo v storitve (zagon, ustavitev, pavziranje) - odvisno od pravic in dovoljenj dostopa do posameznega procesa.

2. HKLM\SOFTWARE\Microsoft\WindowsNT\CurrentVersion\Winlogon\Userinit

Userinit.exe je aplikacija, ki se izvede, ko se uporabnik prijavi s svojim uporabniškim imenom in z gesлом. Po uspešnem preverjanju identitete Userinit.exe nastavi uporabniški kontekst in namizje za zagon aplikacij. Glavni namen aplikacije Userinit.exe je nastaviti uporabniško okolje vključno z obnavljanjem omrežnih povezav, nastavitev uporabniškega profila, kot so pisave in barve zaslona, in zagon inicializacijskih skript. Ko konča s temi opravili, Userinit.exe požene lupino(e) uporabniškega vmesnika (user shell program-s). Uporabniške letine podeljujejo (privzamejo) okolje, ki ga je nastavil Userinit.exe. Specifične uporabniške letine, ki jih Userinit.exe zažene, so naštete v vrednosti Shell pod ključem Winlogon (slika 3, lokaciji 4 in 5).

Vrednost Shell lahko vsebuje z vejico ločen seznam programov, ki naj se zaženejo. Explorer.exe je privzeta lupa in se izvede, če je Shell vrednost prazna ali pa ne obstaja. V privzetih nastavitevah Windows sistema je Explorer.exe že na seznamu.

3. HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Notify

Tu so našete knjižnice DLL, ki prejemajo od procesa Winlogon določena obvestila. Ta obvestila so lahko: Lock (zaklepanje), Logoff (odjava), Logon (prijava), Shutdown (izklop), StartScreenSaver (zagon ohranjevalnika zaslona), StartShell (zagon lupine), Startup (vklop), StopScreenSaver (zaustavitev ohranjevalnika zaslona), Unlock (odklepanje) [2].

Tole je tokrat vse, sledite nadaljevanjem v naslednjih številkah Pike...

Matjaž Škoda

Kako odstranimo varnostni popravek, ki na našem računalniku ne deluje, preden se operacijski sistem sploh naloži?

Včasih se nam zgodi, da kljub testiranju nekega servisnega popravka ta ne deluje v produkcijskem okolu oz. kar je še huje, da se nam ob zagonu računalnika pojavi moder zaslon s kratkim opisom hude in (skoraj) neodpravljive težave sistema (blue screen of death). Če se nam podoben zaslon prikaže tudi v varnem načinu zagona operacijskega sistema, potem zgleda situacija precej brezupno. Pa morda ni tako hudo, saj se varnostni in servisni popravki lahko odstranijo tudi iz ukazne vrstice oz. s pomočjo Recovery konzole (kar je vsekakor mnogo bolje kot ponovno nameščanje operacijskega sistema in vseh aplikacij, kot predlagajo nekatere spletnne strani!).

Po zagonu Recovery konzole se prestavimo v imenik, kjer se nahaja servisni popravek, ki je vir težav. Odkrili ga bomo ali po datumu namestitve (če smo popravek ravnokar namestili to ne bo težko) ali pa po številki MS dokumenta, ki ga podrobnejše opisuje.

Primer bi bil recimo

»C:\Windows\\$NtUninstallKB883375\$. V takšni mapi se ponavadi nahaja še mapa »SpUninst«, ki skriva nekaj datotek, med njimi tudi datoteko »SpUninst.txt«. Na videz tekstovna datoteka pa je v bistvu paketna datoteka, v kateri se skrivajo ukazi, ki nove datoteke iz servisnega popravka

nadomestijo s stariimi, s katerimi je računalnik še deloval. Datoteko uporabite tako, da v ukazno vrstico vpisete »Batch SpUninst.txt« in vaše težave bodo po vsej verjetnosti rešene.

Več o možnostih upravljanja s servisnimi popravki najdete na Microsoftovi spletni strani

<http://www.microsoft.com/technet/prodtech/nol/windowsserver2003/deployment/winupdt.e.mspx>.

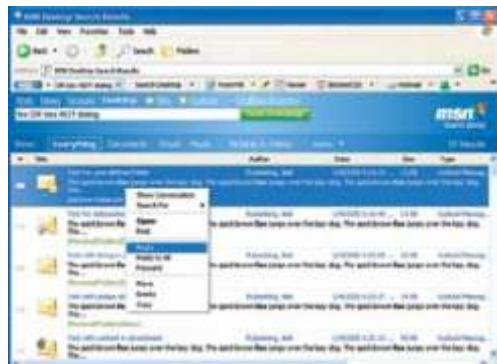
Gregor Šuster
MCP, MCSA: Security, MCSA: Messaging,
MCSE NT4/2000/2003, MCT
gregor.suster@kompas-xnet.si

Kdor išče, ta najde

Ob količini podatkov, ki se nahajajo v naših računalnikih je včasih že kar težko hitro najti kakšen dokument ali informacijo. Pa naj gre za Wordovo datoteko, telefonsko številko vašega stika, pripomko v elektronski pošti, priljubljeno fotografijo ali kaj tretjega. Kadar potrebujemo kaj izmed naštetega, bi to radi našli s čim manj klikanja. Še posebej pomembno pa je, da iskanje ne traja dolgo časa. Za te potrebe je Microsoft na trgu predstavil program MSN Search Toolbar, ki omogoča da hitro najdete informacije v računalniku ali spletu.

MSN Search Toolbar je orodje, ki v enem paketu združuje kar nekaj funkcionalnosti. Poleg iskanja z njim lahko preprečite odpiranje pojavnih oken (pop-ups), v Internet explorerju brskate s pomočjo zavihkov (tabbed browsing) in samodejno izpolnjujete spletnne obrazce (form fill). Vendarle pa je v prvi vrsti namenjen iskanju podatkov. In to lahko storite od koderkoli. Ob namestitvi namreč dobite iskalno vrstico tako v Internet Explorerju, kot v MS Outlooku in Startnu opravilni vrstici. Program bo najprej začel z indeksiranjem vseh datotek, elektronske pošte in njenih pripomok, stikov, opravil, koledarja..., skratka vsega, kar premore vaš disk. Seveda ga lahko pri tem, z nastavivami, poljubno omejite. Tako lahko preišče samo željene mape na disku ali pa samo določene vrste datotek na njem. Vse kar vam preostane je, da v iskalno vrstico vnesete poljubni iskalni niz in rezultati se bodo skoraj v trenutku prikazali v novem oknu.

Za kriterij iskanja si lahko izberete katerikoli tip podatka: ime datoteke, besedilo v njej, izvajalca (če gre za mp3 datoteko), del telefonske številke (pri stikih), ipd. Ker MSN Search Toolbar indeksira tudi vse pripomonk v elektronski pošti, lahko iščete tudi po tem kriteriju. To je še posebej uporabno, če imate veliko pripomonk in jih dosledno ne shranjujete na disk. S tem orodjem tudi ni več potrebe za tem.

Za tiste, ki imate še dodatne potrebe in shranjujete datoteke tudi v ostalih formatih (PDF, ZIP, OpenOffice...) pa so na voljo tudi dodatki. Z namestitvijo teh lahko nabor datotek, ki jih MSN Search Toolbar išče še razširite.

Naslov za prenos MSN Search Toolbara:

<http://toolbar.msn.com/>

Naslov za prenos dodatkov:

http://addins.msn.com/addins_category_desktop.aspx

Naj omenim še, da Microsoftov izdelek ni edini na tem področju. Zelo dobrí orodji za tako iskanje sta tudi Google Desktop (<http://desktop.google.com/>) in Yahoo! Desktop Search (<http://desktop.yahoo.com>). Z manjšimi razlikami delujeta na podoben način kot Microsoftov izdelek, kateri zmed njih je najboljši pa presodite sami.

Peter Kobe

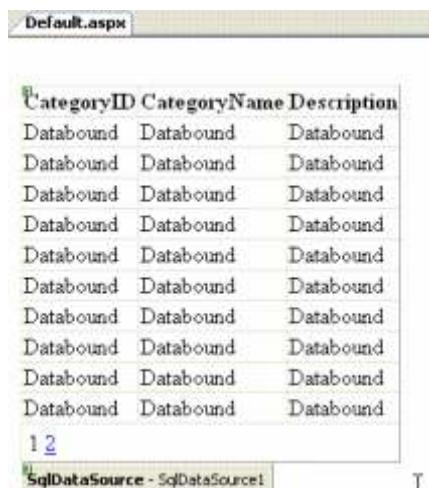
MCP, Microsoft Office Specialist Master Instructor

peter.kobe@kompas-xnet.si

Zaščita konfiguracijskih podatkov v ASP.NET 2.0

V praktično vsaki spletni aplikaciji (še posebej če je izdelana s pomočjo Visual Studio 2002/2003) se srečamo tudi z nastavtvami, ki jih zaradi fleksibilnosti želimo imeti izven kode v datoteki »web.config«. Na ta način pridobimo precej na fleksibilnosti aplikacije, hkrati pa lahko nehote izpostavimo vitalne informacije, kot so uporabniška imena in gesla. Do sedaj (v prejšnjih različicah ogrodja .NET) smo morali sami poskrbeti za ustrezeno varovanje teh informacij (in ena izmed možnosti je bila uporaba DPAPI) v ASP.NET 2.0 pa lahko posamezne odseke ustrezeno zaščitimo.

Za potrebe testiranja si bomo ustvarili novo spletno aplikacijo v lokalnem IIS z imenom »WebSite1«. Na strani Default.aspx pa poskrbimo za prikaz podatkov iz tabele »Categories« iz podatkovne baze »Northwind« tako, da iz zavihka »Data Connections« povlečete ustrezeno tabelo na formo.

Slika 1: Izgled strani Default.aspx

Po tej akciji je Visual Studio .NET 2005 samodejno ustvaril datoteko web.config in v njej shranil priklopni niz (connection string).

```
<configuration xmlns="http://schemas.microsoft.com/.NetConfiguration/v2.0">
  <appSettings/>
  <connectionStrings>
    <add name="NorthwindConnectionString1"
      connectionString="Data Source=(local);Initial Catalog=Northwind;Per
      providerName="System.Data.SqlClient" />
  </connectionStrings>
  <system.web>
    <!--
    -->
```

Slika 2: Del datoteke web.config

Kot vidimo iz slike (Slika 2) podatki niso šifrirani. Šifriramo jih lahko s pomočjo orodja v ukazni vrstici »aspnet_regiis«, ki mu podamo naslednje informacije:

- pe - naziv odseka v web.config, ki ga želimo šifrirati
- app - ime spletnne aplikacije (kot je zavedena v lokalnem IIS)
- prov - naziv ponudnika za šifriranje nastavitev (v našem primeru RSAProtectedConfigurationProvider)

Celoten ukaz (seveda v eni vrstici) zapišemo v naslednji obliki:

```
aspnet_regiis
-pe "connectionStrings"
-app "/WebSite1"
-prov "RSAProtectedConfigurationProvider"
```

Po izvedbi gornjega ukaza opazimo, da so podatki v odseku »connectionStrings« šifrirani:

```
<configuration xmlns="http://schemas.microsoft.com/.NetConfiguration/v2.0">
  <protectedData>
    <protectedDataSections>
      <add name="connectionStrings" provider="RSAProtectedConfigurationProvider"
           inheritedByChildren="false" />
    </protectedDataSections>
  </protectedData>
  <appSettings/>
  <connectionStrings>
    <EncryptedData Type="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#Element"
      xmlns="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#">
      <EncryptionMethod Algorithm="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#tripledes-cbc" />
      <KeyInfo xmlns="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#">
        <EncryptedKey Recipient="" xmlns="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#">
          <EncryptionMethod Algorithm="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#rsa-1_5" />
          <KeyInfo xmlns="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#">
            <KeyName>Rsa Key</KeyName>
          </KeyInfo>
          <CipherData>
            <CipherValue>minqEw7vyN8YtQrIq/fxon32J5xu486RGEUyLBTPnBuU2QpTfrul6yOvG
          </CipherData>
        </EncryptedKey>
      </KeyInfo>
      <CipherData>
        <CipherValue>ICHh9/+2f4qd2PEJBedQf95Ys8vREMS3WFV1NL75QBSEpK445ycjyCjJ+1aVHUTXC
      </CipherData>
    </EncryptedData>
  </connectionStrings>
  <system.web>
    <!--

```

Slika 3: Šifrirani podatki v datoteki web.config

Naši aplikaciji je potrebno omogočiti dostop do ključa za razšifriranje podatkov, kar storimo tako, da odpremo »Visual Studio 2005 Command Prompt« in poženemo ukaz aspnet_regiis z opcijo »-pa« in kot prvi parameter navedemo »NetFrameworkConfigurationKey« kot drugi parameter pa uporabniško ime, ki mu želimo dovoliti dostop do ključa.

Če uporabljamo IIS 6 uporabimo ukaz v obliki:

```
Aspnet_regiis
-pa "NetFrameworkConfigurationKey" "NT AUTHORITY\NETWORK SERVICE"
```

Če uporabljamo IIS 5 pa bomo kot uporabnika v večini primerov navedli »ImeRačunalnika\ASPNET«, na primer:

```
Aspnet_regiis
```

```
-pa "NetFrameworkConfigurationKey" "XNETRAZVOJ\ASPNET"
```

Tako, sedaj so nastavitev v web.config zavarovane in v primeru kraje te datoteke šifriranih nastavitev na drugem računalniku ni mogoče priklicati nazaj.

V primeru, da želimo opraviti (legalne) spremembe v datoteki web.config na obstoječem računalniku pa je potrebno nastavitev najprej razšifrirati, kar storimo z znanim ukazom in opcijo »-pd«:

```
aspnet_regiis -pd "connectionStrings" -app "/WebSite1"
```

Po opravljenih spremembah pa datoteko znova zašifriramo.

Povzetek

Ogrodje Microsoft .NET 2.0 prinaša precej novosti na področju enostavnnejšega pisanja varnih aplikacij. Eno izmed takšnih področij je prav gotovo možnost zaščite podatkov v datoteki web.config. Zaščita je izvedena transparentno, tako da aplikacije zaradi zaščite ni potrebno spremenjati in lahko vse potrebne korake izvršijo tudi administratorji aplikacij.

Viri:

- Introducing Microsoft ASP.NET 2.0, Dino Esposito
- Dokumentacija Visual Studio .NET 2005 Beta2
- <http://msdn2.microsoft.com>

Dušan Zupančič
MCP, MCSE, MCAD.NET, MCT
dusan.zupancic@kompas-xnet.si

Termin tečaja:

3201 - Developing Microsoft ASP.NET 2.0 Web Applications: 12. - 14. oktober 2005

XML Developer's Workshop

Zaradi velikega zanimanja ponavljamo delavnico, ki smo jo v sodelovanju z našim partnerjem Software AG že izvajali v juniju. Delavnico vam bo v treh dneh dala večino odgovorov na vprašanja zakaj in kako začeti z implementacijo XML.

Delavnica bo potekala v angleškem jeziku.

Predavatelj: Johann Schweigl, Presales Manager; Software AG Österreich

Kotizacija: 49.900,00 SIT + DDV

Termin: 28. do 30. november 2005 od 9:00 - 16:00

Rok prijave: do zasedbe prostih mest oz najpozneje do 15. novembra 2005.

The XML developer's workshop aims at giving a broad view about XML technologies and their application without going to deep into each topic. The participant will get a good overview about the possibilities and benefits of adopting XML for his needs and starting points for further gathering of information. We will use examples developed during the workshop for illustration of the different topics. Participants will use XML Spy, Altova's XML development environment for working with XML documents.

The last part shows the seamless integration of Tamino, Software AG's XML database into an XML environment.

VSTO 2005 - Visual Studio Tools for Microsoft Office System

Že po naslovu lahko sklepate, da bom v tem članku govoril o razvoju Office aplikacij. Tega se največkrat lotimo kar z VBA-jem, saj je objektni model precej preprost, a je tudi precej omejen.

Da bi odpravili te omejitve, so nam pri Microsoftu ponudili VSTO - Visual Studio Tools for Office. To so orodja, ki so bila na voljo že v Visual Studiu 2003, v Visual Studiu 2005 pa so dobila orodja še več novih metod, dogodkov in objektov, ki nam pomagajo pri razvoju.

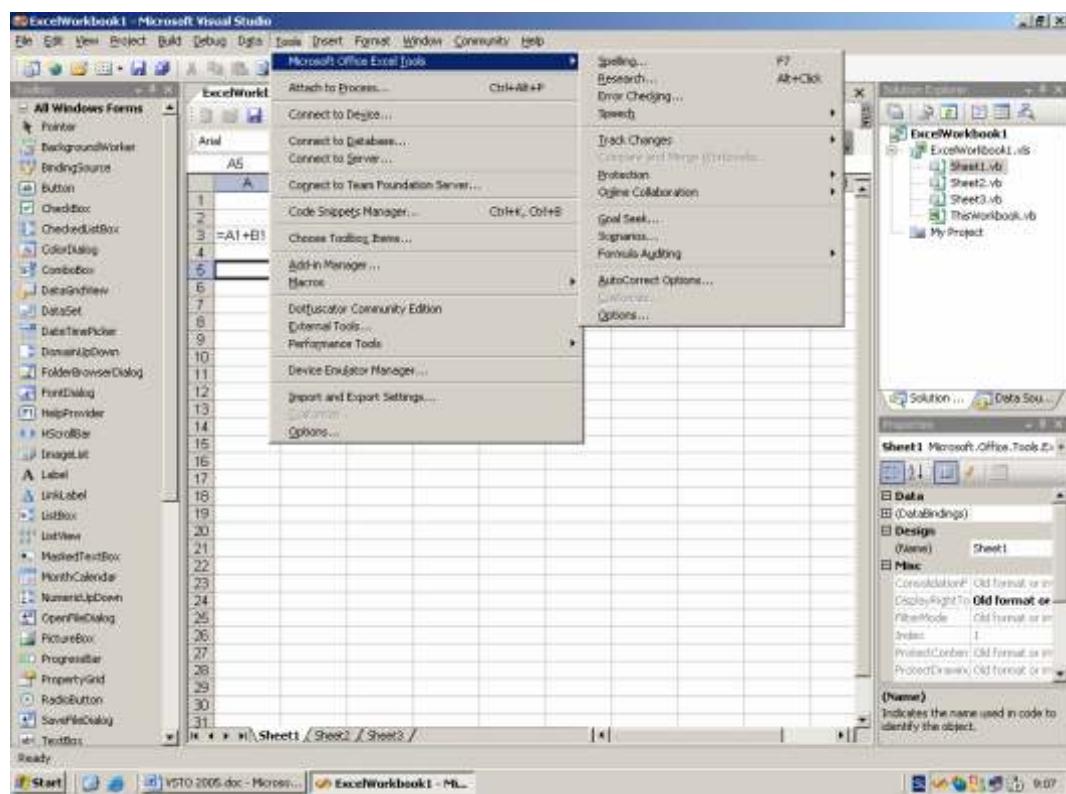
Naj na kratko omenim kaj lahko naredimo z VSTO, preden predstavim novosti v verziji 2005.

VSTO odpravlja omejenost VBA-ja, saj imamo

na voljo celotno moč .NET Frameworka. To seveda pomeni, da je VSTO namenjen profesionalnim razvijalcem in ne naprednejšim uporabnikom Office paketa.

To da imamo na voljo celotno moč .NET Frameworka pomeni, da nam je na voljo CLR (Common Language Runtime), na voljo nam je dedovanje, več možnosti za odkrivanje napak, na voljo so nam t.i. delni razredi (partial classes), lahko pa celo kličemo Web Service in razvijemo orodjarno na nivo, ki z VBA-jem še zdaleč ni bil mogoč.

V prvi verziji VSTO-ja ste lahko razvijali Wordove in Excelove aplikacije, lahko pa ste naredili tudi

Wordovo predlogo. V verziji 2005 je na voljo še Excelova predloga, za katero je bilo prej potrebnega kar nekaj klikanja, da ste jo lahko ustvarili. To je samo eden izmed dokazov, da je VSTO v Visual Studio 2005 nadgradnja prejšnje verzije.

Vse to dokazuje, da sta Visual Studio 2005 in Office zelo tesno povezana. To lahko na prvi pogled opazimo že pri menijih, saj so meniji Worda ali Excela na voljo v VSTO kot kaskadni meniji (glej sliko).

Kot je razvidno iz slike, so nam na voljo vsa orodja, ki jih najdemo v Excelu, kot tudi orodja, ki jih uporablja Visual Studio. Na levi strani lahko opazite orodjarno, ki je vsakemu razvijalcu v Visual Studiu dobro znana, prav tako imamo okno za določanje lastnosti objektov, v raziskovalcu pa bodo tudi razvijalci VBA-ja našli podobnost, saj so objekti enaki kot smo jih navajeni pri programiraju z VBA.

Sam razvoj je zelo podoben razvoju Windows programov. Na sliki lahko opazite Toolbox, kar pomeni, da so nam pri razvoju Excelove ali Wordove aplikacije na voljo vsa tista orodja, ki jih lahko uporabljamo pri navadnih formah. Ker je podobnost programiranja zelo velika, se

bodo lahko razvoja Office-a lotili tudi programerji, ki jim Office-ov objektni model ni poznan.

Prednost VSTO-ja je tudi, da lahko uporabljamo zunanj vir podatkov (npr.: SQL Server), kar nam omogoča večjo varnost podatkov, poleg tega pa za dostop do podatkov ne potrebujemo nujno Office-ove aplikacije, kakor smo jo potrebovali do sedaj, saj objektni model Office-a za dostop do podatkov zahteva zagon Office aplikacije.

Tudi varnost je precej izboljšana, saj nam Code Access Security, omogoča razvoj veliko bolj varnih Office aplikacij kot je bilo to mogoče z VBA.

Če na kratko povzamemo, je z VSTO 2005 narejen velik korak na področju integracije Visual Studia in paketa Office. To omogoča hiter in učinkovit razvoj Office aplikacij tako razvijalcem, ki slabo poznajo Office-ov objektni model, kot tudi tistim, ki so Office razširjali s pomočjo VBA-ja.

Uroš Žunič
MCP, Microsoft Office Specialist
uros.zunic@kompas-xnet.si

Izobraževanja za VSTO 2005

Na temo VSTO 2005 bo po izidu Visual Studio 2005 pri nas na voljo tridnevni tečaj, v katerem boste spoznali omenjeno orodje in se naučili njegove uporabe. Podrobno vsebino in namen tečaja najdete na naši strani www.kompas-xnet.si.

V kolikor vas izobraževanje zanima in imate še

dodatevne vprašanja, nam lahko pišete na info@kompas-xnet.si ali na uros.zunic@kompas-xnet.si in posredovali vam bomo ustrezne informacije.

Uroš Žunič
MCP, Microsoft Office Specialist
uros.zunic@kompas-xnet.si

Nivo varnostnih ter servisnih popravkov po novem upravljam z Windows Server Update Services (WSUS)

Pred nekaj časa je Microsoft širši javnosti predstavil novo različico brezplačnega produkta, ki v manjših ter srednjih velikih podjetjih skrbi za posodabljanje Microsoftove programske opreme ter distribucijo servisnih ter varnostnih popravkov. Gre za Windows Server Update Services ali s kratico WSUS.

Tisti, ki ste poznali in uporabljali prejšnjo različico produkta veste, da vam je prejšnja različica bistveno olajšala vaše delo, imela pa je kar nekaj pomanjkljivosti. Pomanjkanje nadzora nad nameščanjem popravkov, pomanjkanje poročil o nameščenih popravkih na računalnikih ter napakah pri nameščanju, pa pomanjkljivost produkta, da je bil namenjen samo za operacijski sistem ne pa tudi za ostale Microsoftove produkte kot so ostali strežniki in paket Office, so bili dovolj velik razlog za razvoj nove verzije. In ta ima vse našteto. S pomočjo preglednega uporabniškega vmesnika lahko enostavno upravljamo s popravki, ugotovimo, katere popravke v organizaciji sploh potrebujemo, potrebine lahko prenesemo na lokalni računalnik, jih odobrimo ali ovržemo, določamo ciljne skupine računalnikov, katerim popravke nameščamo, določamo čas in način nameščanja. Prav tako lahko enostavno pregledujemo nameščene popravke ter, kar je pri avtomatskem nameščanju bistvenega pomena, pregledamo kje se je med nameščanje zataknilo, kateri računalniki so imeli težave ter kako lahko težave odpravimo. Za vse to skrbijo pregledna poročila, s pomočjo katerih lahko v nekaj trenutkih pregledamo stanje našega omrežja.

Paleta produktov, ki jih podpira WSUS je zaenkrat že kar pisana, saj poleg operacijskih sistemov produkt podpira še Microsoft Office, SQL Server ter Exchange Server, proizvajalci pa obljubljajo, da se bo na seznamu našlo vedno več produktov, ne da bi bilo potrebno WSUS nadgrajevati.

Namestitev produkta WSUS je relativno enostavna, čeprav nam WSUS nudi precej odprte možnosti postavitve. SUS in WSUS lahko v omrežnem okolu tečeta vzporedno, čeprav dolgoročno za to ni verjetno nobene potrebe, saj je Microsoft prenehal s posodabljanjem starejšega produkta ter zanj ni več novih popravkov. Vse to samo še napeljuje skrbnike omrežij, da se lotijo namestitve nove različice produkta.

V septembru bo na KOMPAS Xnetu potekala delavnica, na kateri vam bom poskušal v praksi predstaviti funkcionalnosti produkta WSUS, načine namestitve, delo s popravki, poročili, kako izvesti migracijo produkta SUS na WSUS, kako nadzorovati cliente s pomočjo aktivnega imenika (Active Directory) in ostale podrobnosti. Vse to boste v praksi preizkusili tudi sami in skoraj zagotovljam vam, da bo v naših učilnicah bolj zanimivo, kot pa če se boste okoli 100 strani dolgega priručnika za namestitev lotili sami.

Gregor Šuster
MCP, MCSA: Security, MCSA: Messaging, MCSE
NT4/2000/2003, MCT
gregor.suster@kompas-xnet.si

OpenOffice.org 2.0

Marsikdo se zaradi želje po cenejši programski opremi odloči za uporabo katerega izmed zastonjskih programov kot je to pisarniški paket OpenOffice.org. Na spletu je na voljo za brezplačen prenos, poleg tega pa je na spletu na voljo tudi veliko uporabniških informacij, nasvetov ter dodatkov za lažje in hitrejše delo. In zakaj jaz tokrat pišem o pisarniškem paketu OpenOffice.org? Vsem tistim, ki ga že uporabljate, bi rad predstavil nekaj zelo zanimivih novosti v najnovejši različici 2.0 (še ni uradno izšla, ampak je trenutno v razvoju, torej v beta različici), tistim, ki pa uporabljate kak drug pisarniški paket, a zanj nimate licence, pa bi rad predstavil dobro, brezplačno alternativo. Predstavil pa bi ga rad zato, ker smo v podjetju KOMPAS Xnet d.o.o. začeli ponujati tudi tečaje programov iz zbirke OpenOffice.org.

Ker je OpenOffice.org 2.0 še v razvoju, trenutno še ni na voljo v slovenski različici če pa bi želeli imeti slovensko različico tega pisarniškega paketa, boste morali namestiti različico 1.1.4, ki je trenutno tudi zadnja stabilna različica.

Kaj pa nam ponuja novega? Celoten OpenOffice.org 2.0 paket temelji na novem **OASIS OpenDocument XML formatu**, ki ga je priporočila evropska komisija IDABC. Izboljšana je podpora Microsoft Office dokumentom, saj lahko sedaj **odpirate tudi zaščitene dokumente**. Ob uvozu Microsoft Office dokumentov lahko sedaj uvozite tudi **samooblike**, saj so bile dodane celotni OpenOffice.org zbirki. Če ste imeli kdaj težavo

pri odpiranju Excel-ove datoteke, ker ste imeli več kot 32000 zapisov, jih sedaj ne boste imeli več, saj je **število vrstic povečano na 65536** (ravno toliko kot jih ima tudi Excel). V Writerju (za izdelavo besedilnih dokumentov) je dodana možnost **štetja besed ali znakov v označenem besedilu**, na novo lahko tudi **gnezdite tabele znotraj tabel**, v tabeli lahko **v posameznih celicah pišete v različnih smerih**, izboljšano je tudi **označevanje s pomočjo miške** (dvojni klik izbere besedo, trojni klik izbere stavek, če pa kliknete štirikrat zaporedoma, pa boste izbrali cel odstavek),.... Programu Impress (za izdelavo predstavitev) so **dodane številne nove animacije**, kar poveča kompatibilnost s PowerPoint-om. **Izvoz v PDF datoteko je izboljšan**, saj lahko sedaj določite stopnjo stiskanja slik pa tudi hiperpovezave bodo lepo delovale. Povsem na novo je zbirki dodan program **Base**, ki uporabnikom Microsoft Office paketa nadomesti program Access. V celoti pa je tudi posodobljen izgled zbirke če jo boste namestili na Windows-e bo zbirka izgledala kot ostali Windows programi, če pa jo boste namestili na kak drug operacijski sistem, pa se bo izgled prilagodil le temu s tem se je zelo olajšalo učenje programov, saj so podobnosti res velike glede na prejšnje različice zbirki OpenOffice.org.

Če bi želeli izvedeti še kaj več o pisarniški zbirki OpenOffice.org ali pa bi se želeli naučiti uporabljati katerega izmed programov vas vabim, da obiščete našo spletno stran in se prijavite na kak tečaj, kjer boste izvedeli še mnogo več.

Jože Markič
MCP, Microsoft Office Specialist Master Instructor
Joze.markic@kompas-xnet.si

Termini tečajev:

Writer - začetni: 3. - 5. oktober 2005
Writer - nadaljevalni: 17. - 19. oktober 2005
Calc - začetni: 10. - 12. oktober 2005
Calc - nadaljevalni: 24. - 26. oktober 2005

WMI & Event log

Eno pomembnejših vsakodnevnih administratorjevih opravil je pregledovanje nenavadnih dogodkov, ki so zabeleženi v Event Logu.

Pri obremenjenih strežnikih je zapisanih dogodkov veliko in pregledovanje in iskanje »sumljivih« zapisov hitro postane zamudno in utrudljivo delo. V ta namen si lahko pomagamo s skripto, ki to delo opravi namesto nas.

Dogodke, zabeležene v Event logu lahko preiščemo s pomočjo Windows Management Instrumentation (WMI).

Type	Date	Time	Source	Category	Event	User
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	851	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	851	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	853	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:16	Security	Policy Change	860	SYSTEM
Failure Audit	16.8.2005	9:01:15	Security	Policy Change	615	NETWORK SERVICE
Failure Audit	16.8.2005	9:01:15	Security	Policy Change	615	NETWORK SERVICE
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	851	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	851	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	851	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Success Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM
Current Audit	16.8.2005	9:01:01	Security	Policy Change	852	SYSTEM

```

racunalnik = "."
Set objWMI = GetObject("winmgmts:{impersonationLevel=impersonate,(security)}!\\" &
racunalnik & "\root\cimv2")
Set Dogodki = objWMI.ExecQuery("Select * from Win32_NTLogEvent")
For each Dogodek in Dogodki
    Wscript.Echo "Kategorija: " & Dogodek.Category
    Wscript.Echo "Racunalnik: " & Dogodek.ComputerName
    Wscript.Echo "Koda dogodka: " & Dogodek.EventCode
    Wscript.Echo "Sporocilo: " & Dogodek.Message
    Wscript.Echo "St. zapisa: " & Dogodek.RecordNumber
    Wscript.Echo "Izvor: " & Dogodek.SourceName
    Wscript.Echo "Cas: " & Dogodek.TimeWritten
    Wscript.Echo "Tip dogodka: " & Dogodek.Type
    Wscript.Echo "Uporabnik: " & Dogodek.User
Next

```

Ker pa je lahko zabeleženih dogodkov veliko, jih bomo skriptno raje zapisovali v datoteko in na koncu vse skupaj prikazali na zaslonu:

```
Datoteka= "EL-dogodki.txt"
Direktorij="c:\log\"
Pot=Direktorij & Datoteka
Set objFso = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
If objFSO.FolderExists(Direktorij) Then
Set objFolder = objFSO.GetFolder(Direktorij)
Else
    Set objFolder = objFSO.CreateFolder(Direktorij)
End If
Set vDatoteko = objFso.CreateTextFile(Pot, True)
...
...
...
For each Dogodek in Dogodki
    vDatoteko.WriteLine("Kategorija: " & Dogodek.Category)
    vDatoteko.WriteLine("Racunalnik: " & Dogodek.ComputerName)
    vDatoteko.WriteLine("Koda dogodka: " & Dogodek.EventCode)
    ...
    ...
    vDatoteko.WriteLine(" ")
Next
vDatoteko.close
Set objShell = CreateObject("WScript.Shell")
objShell.run ("Explorer" & " " & Pot & "\" )
```

Zajem dogodkov lahko nadalje omejimo glede na njihovo kodo in pa loge, kamor se dogodki zapisujejo:

```
...
...
Do
    logID=InputBox("Izberi EventLog:" & VBNewLine& VBNewLine _
        &"Application : [1]" & VBNewLine _ 
        &"Security      : [2]" & VBNewLine _ 
        &"System        : [3]" & VBNewLine,_ 
        " Event Log",0)
Until logID>0 and logID<4
Select Case logID
    Case 1
        Log=" 'Application' "
    Case 2
        Log=" 'Security' "
    Case 3
        Log=" 'System' "
End Select
```

```

Do
IDdogodka=InputBox("Vpisi ID: ","EVENT ID",0)
Until IDdogodka>0
...
...
Set Dogodki = objWMI.ExecQuery("Select * from Win32_NTLogEvent Where LogFileName=&log")
For each Dogodek in Dogodki
If Dogodek.EventCode=IDdogodka then
    vDatoteko.WriteLine("Kategorija: " & Dogodek.Category)
    vDatoteko.WriteLine("Racunalnik: " & Dogodek.ComputerName)
...
End if
Next
...

```

Če dogodke redno nadzorujemo, nas ob posameznem pregledu verjetno zanimajo samo dogodki minulega dne:

```

Const CONVERT_TO_LOCAL_TIME = True
Set dtmStartDate = CreateObject("WbemScripting.SWbemDateTime")
Set dtmEndDate = CreateObject("WbemScripting.SWbemDateTime")
DateToCheck = Date - 1
dtmEndDate.SetVarDate Date, CONVERT_TO_LOCAL_TIME
dtmStartDate.SetVarDate DateToCheck, CONVERT_TO_LOCAL_TIME
...
...

```

Pri izpisu kaj hitro ugotovimo, da so nam izpisi datumov in časa precej nerazumljivi, saj ima WMI za te vrednosti precej svojstven format v WBEM obliki yyyyymmddHHMMSS.mmmmmmsUUU. Zato si lahko pomagamo s funkcijo, ki to število spremeni v čitljivejšo obliko:

```

Function WMIDateStringToDate(cas)
WMIDateStringToDate = CDate(Mid(cas, 7, 2) & "/" &
                            Mid(cas, 5, 2) & "/" & Left(cas, 4) & " " &
                            Mid(cas, 9, 2) & ":" &
                            Mid(cas, 11, 2) & ":" & Mid(cas, 13, 2))
End Function

```

Aleš Lipušček
MCP
ales.lipuscek@kompas-xnet.si

SVETOVANJA IN REŠITVE S PODRO JA
RA UNALNIŠKE IZMENJAVE PODATKOV
RIP/EDIFACT

www.visit.si info@visit.si

Izkoristimo prednosti Java 1.5

Java 2 - v5.0 Tiger oziroma 1.5.0 prinaša kar nekaj izboljšav, ki niso storjene na izvajalnem okolju ali celo na samem jedru ampak samo na nivoju prevajalnika česar smo najbolj veseli razvijalci programske opreme. Z uporabo platforme 1.5 bo odslej naša koda krajsa, bolj pregledna in enostavnejša za vzdrževanje.

Poglejmo si šest največjih sprememb, ki jih prinaša Java 1.5:

PARAMETRIZIRANI TIPI (Generics)

Omogočajo programerju da razvija funkcije, razrede in vmesnike kjer je tip spremenljivke, ki ga obravnavajo določen s parametrom. Ker je tip podan, ni več potrebe po ročnem pretvarjanu, ker pretvorbo avtomatično opravi prevajalnik.

Poglejmo si kako nam generiki olajšajo delo s podatkovnimi strukturami iz ogrodja zbirk (Collections Framework):

```
ArrayList<Integer> stevilke = new ArrayList<Integer>();
```

V primeru, da bi v seznam vstavili predmet, ki ne bi bil tipa Integer, bi nas zahvaljujoč Generikom, na to opozoril prevajalnik.

```
Stevilke.add(3);  
stevilke.add(5);
```

Prav tako pri branju iz seznama tipa ArrayList odpade potreba po pretvorbi iz tipa Object, kot je bilo potrebno v prejšnjih različicah Java.

```
Integer stevilka = stevilke.get(0);
```

IZBOLJŠANA FOR ZANKA (Enhanced for Loop)

Izboljšano For zanko lahko v Javi 1.5 uporabimo na poljih in vseh podatkovnih strukturah, ki implementirajo vmesnik Iterable (To pa so vsi razredi iz ogrodja zbirk). Omogoča nam da se na preprost način sprehodimo skozi vse elemente v zbirki.

Namesto nove rezervirane besede foreach so se pri Javi odlocili za naslednjo obliko:

```
for (TipSpremenljivke ime : Zbirka)
```

Vse elemente iz polja bi izpisali v konzolu na sledeč način:

```
Integer[] stevilke = new Integer[2];  
stevilke[0] = 0;  
stevilke[1] = 2;
```

```
for (Integer i : stevilke)  
{System.out.println(i);}
```

Izboljšana for zanka nam tako omogoča preprostejši način sprehoda skozi elemente v zbirki, saj ni več potrebe za povečevanje števca, ki skrbi za pravilno iteracijo.

POLJUBNO ŠTEVILO ARGUMENTOV (Varargs)

Novost, ki poenostavi izdelovanje procedur, katerih število argumentov ni točno določeno.

```
public static void Test(int ... Argumenti)
```

Proceduro Test lahko poklicemo s poljubnim številom parametrov tipa int, ki nam ga ni potrebno podati kot polje:

```
Test(1,2,3,4); ali Test(1,2); ...
```

Sintaksa Test(int ... argumenti) enostavno pove prevajalniku, da bodo vsi argumenti podani pri klicu procedure Test shranjeni v spremenljivko argumenti, ki je navadno polje.

Pomembno je, da se nova oblika (tip ... spremenljivka) med argumenti vedno najavi na zadnjem mestu in da ima vsaka procedura lahko le en argument oblike (tip ... spremenljivka), v nasprotnem primeru se naša koda ne bo prevedla.

STATIČNI UVOZ (Static Import)

Nova oblika uporabe ključne besede import, ki ji sledi ključna beseda static, nam omogoča, da se na statične elemente nekega razreda lahko sklicujemo neposredno, brez da bi prej navedli ime razreda.

Static import izraz lahko uporabimo v dveh oblikah:

1. Import static
paket.ime_razreda.ime_statične_spremenljivke;

2. Import static paket.ime_razreda.*;

V prvem primeru uvozimo točno določeno statično spremenljivko iz razreda medtem ko v drugem primeru uvozimo vse statične spremenljivke.

Poglejmo si na primeru:

```
import static java.lang.Math.*;
public class test {
    public static void main(String[] args){
        System.out.println(sqrt(9)); //Sklic na funkcijo sqrt brez prefiksa Math.
    }
}
```

V primeru da se v dveh razredih, ki jih uvozimo s pomočjo static import izraza, nahaja statični element z istim imenom, pride pri klicu le tega do napake. Prevajalnik namreč brez prefiksa, ki določa v katerem razredu se element nahaja, ne more vedeti na kateri element se sklicujemo in javi napako s sporočilom »ambiguity error».

SAMODEJNA PRETVORBA VREDNOSTIH TIPOV (Autoboxing & Auto-Unboxing)

Ročno pretvarjanje iz Javanskih primitivnih tipov v njihove ovijalne razrede in obratno, je v Javi 1.5 preteklost. Prevajalnik namreč sam poskrbi za pretvorbo vrednostnih tipov recimo int ali short v enakovredne ovijalne razrede Integer ali Double (Autoboxing). Velja tudi obratno, pretvorba iz ovijalnega razreda v vrednostni tip (Auto-Unboxing).

Integer objl = 1;

//Autoboxing; inicializacija razreda z ključno besedo new ni potrebna saj jo opravi prevajalnik.

int i = objl;

//Auto-Unboxing

IZBOLJŠANO NAŠTEVANJE

Ena izmed dolgo pogrešanih funkcionalnosti Jave je bila uporaba naštevnih tipov, ki so dandanes podprtji že skoraj v vseh priljubljenih jezikih. Tako imamo v Javi 1.5 na voljo nov tip razreda enum, ki nam omogoča ustvarjanje naštevnih konstant in dodajanje poljubnih metod novi naštevni tipi so namreč razredi.

```
public enum DanVTednu{
    Ponedeljek,Torek,Sreda,Cetrtek,Petak,Sobota,Nedelja
}
```

Naštevni tip DanVTednu nato uporabimo v kodi brez uporabe ključne besede new.

```
DanVTednu dan;
dan = DanVTednu.Torek;
```

Prevajalnik pazi, da lahko spremenljivki dan dodelimo le vrednosti določene v naštevnem tipu DanVTednu.

Preprosta je tudi uporaba naštevnega tipa in case stavka:

```
Switch (dan){
    Case Ponedeljek:
        ...
    Case Torek:
        ...
    ...
    Case Nedelja:
        ...
}
```

Jernej Gorički
MCP
jernej.goricki@kompas-xnet.si

Termini tečajev:

Java programiranje: 17. - 21. oktober 2005

Java na strežniku: 7. - 11. november 2005

Kaj so weblog-i?

To so ena najpreprostejših oblik spletne komuniciranja. Zaradi tega so se v svetu že povsem prijeli, pri nas pa je slika malo drugačna, predvsem zaradi nepoznavanja te oblike. Vendarle se stvari obračajo na bolje.

Izraz weblog v slovenščino preprosto prevedemo kot dnevnik (prevod Jonasa Žnidaršiča), spletni dnevnik ali kot javni dnevnik. Zaradi enostavnosti se pogosteje uporablja kar izraz blog. So posebna oblika CMS-jev. CMS je kratica za Content Management Systems, kar v prevodu pomeni orodja ali sistemi za urejanje oziroma upravljanje spletnih vsebin. To so programske aplikacije (software), ki podpirajo generiranje in urejanje spletnih vsebin. Uporabnikom omogočajo, da se izognejo programiraju in HTML-ju, hkrati pa nudijo tudi kompleksne rešitve za dodajanje, ažuriranje, strukturiranje, povezovanje, arhiviranje, iskanje in komuniciranje spletnih vsebin. Z uporabo CMS-jev lahko uporabniki npr. novice popravijo in dodajo kar v urejevalnikih besedila, kot sta npr. Notepad in MS Word. Če povzamemo, blog lahko začne pisati vsak, ki zna uporabljati tipkovnico. Več o pisanju lastih blog-ov v nadaljevanju.

Kot sem že omenil, je njihov namen

podajanje informacij v svetovni splet. Največ je osebnih blog-ov. Osredotočeni so na določeno tematiko. Zajemajo vse od komentarjev do novic, strokovnih člankov, dnevnikov, fotografij, poezije, esejev, različnih projektov,... Postali so pomembno sredstvo obveščanja tudi na političnem dogajanju, novinarstvu oz. v vseh družboslovnih področjih. Skratka vsakdo lahko najde koristne informacije, ki so mu v interesu.

In kje jih najdemo? Blogi so povezani v imenike. Med slovenskimi imeniki blog-ov velja omeniti www.siblogs.com. Tu najdete osebne blog-e v slovenskem in angleškem jeziku.

Zanimiva je stran <http://www.ednevnik.si/>, ki vam nudi prostor za gostovanje Vašega lastnega dnevnika.

Od tujih imenikov pa velja omeniti www.bloglines.com, www.blogger.com, <http://dir.blogflux.com>,...

Toliko na kratko o bloh-ih. Skratka zelo uporabna stvar, pa naj gre za iskanje ali posredovanje informacij.

Jure Belić

Microsoft Office Specialist
jure.belic@kompas-xnet.si

Vohunska programska oprema na delu

V začetku avgusta je ameriško podjetje Sunbelt Software v svojem spletnem dnevniku (<http://sunbeltblobg.blogspot.com>) poročalo o odkritju obsežne mreže vohunske programske opreme, ki podatke, pridobljene z uporabniških računalnikov, posreduje naprej na strežnike nameščene v Združenih državah Amerike. Gre za podatke kot so uporabniška imena, gesla, podatke o kreditnih karticah ter podatke o

bančnih računih.

Vse se je začelo s tem, ko je eden izmed uslužbencev podjetja, ki se ukvarja z varnostno problematiko, podrobno pregledoval programsko opremo CoolWebSearch. Pri tem je ugotovil, da je njegov računalnik kar naenkrat postal nadzorovan računalnik za pošiljanje nezaželene pošte in da je

samodejno vzpostavil povezavo z nekim oddaljenim računalnikom. Na računalnik se je namestil program za beleženje vnesenih znakov (keylogger), katerega datoteka se je občasno z vsemi podatki prenesla na že omenjeni strežnik. V nadaljevanju raziskave so ugotovili, da program za beleženje vnesenih znakov ni neposredno povezan s programom CoolWebSearch ter da ga večina poznavnih programov, namenjenih odstranjevanju vohunske programske opreme ali antivirusnih programov sploh (še) ne zazna. Sunbelt Software (avtorji programa CounterSpy) je ravno zaradi tega izdal brezplačen produkt, ki je namenjen odkrivanju tega zlonamernega

kosa programske opreme na vašem računalniku. Nove informacije o primeru najdete na zgoraj omenjenem spletnem mestu, primer pa že preiskujejo kriminalisti FBI.

Obramba pred nezaželeno in vohunsko programsko opremo je dokaj kompleksen proces. Zahteva zaščito na več nivojih, ki vključuje tako nastavitev uporabnikovega računalniškega okolja, prave nastavitev spletnega brskalnika, tudi nastavitev požarnih pregrad na lokalnim računalniku.

Gregor Šuster
MCP, MCSA: Security, MCSA: Messaging, MCSE
NT4/2000/2003, MCT
gregor.suster@kompas-xnet.si

30. septembra na Kompas Xnetu pripravljamo delavnico na temo boja z nezaželeno in vohunsko programsko opremo. Tema delavnice bo prikaz in praktični predstavitev nastavitev na unalnika, s pomočjo katerih znižamo možnost namestitve nezaželenih programskih oprem. Praktični no si bom pogledali, kaj se zgodi z računalnikom ki se okuži, kako računalnik komunicira z oddaljenimi strežniki, kako na okužen računalnik vplivajo antivirusna in antispyware orodja, podrobno si bomo pogledali brezplačen Microsoft Antispyware in ga primerjali z enim od komercialnih produktov ter si v praksi pogledali, kako lahko skupinskim politikam (Group policy) nadziramo nastavitev na unalniškega okolja v nekem podjetju, ter ga na ta način varujemo pred nezaželeno programsko opremo.

Symantec in KOMPAS Xnet

V primeru nakupa 5, 10 ali 25 uporabniškega paketa Symantec™ Client Security 3.0 z Groupware Protection prejemate darilo, Symantec Gateway Security 320.

Symantec™ Client Security 3.0 z Groupware Protection

Zmogljiva pred gradnjami, ki jo omogočajo integrirano zmožnosti zaščite pred virusi, požarnejmi napadi in odprtjanjem vložkov. Računalnik je nameščena oddaljenim, mobilnim in v oblaku storitvam oddaljenih sistemov. Integrirano upravljanje varnosti prek konzole Symantec™ System Center omogoča celostni pregled nad zaščito pred virusi, požarem, zidom in odprtjanjem vložkov. Zasnovana na razširjenem e-pošti in virusu na postrižih storitev Microsoft Exchange® in Lotus Domino® (AntiVirus in AntiSpam).

Symantec™ Gateway Security 320

Zmogljiva zaščita s požarnim zidom, nameščena poslovni omrežjem. Symantec™ Gateway Security 320 je zmogljiv prehranil naprava, ki je zahtevajo veliko zdržljivosti. Naprava, ki je namenjena uporabi v različnih poslovnih okoliših, v obliki ene same, cenljivo dostopne rešitve, zmožuje neodobrenje varnostne funkcije, zmanjši internetski prehod in rednost varnega brezžičnega omrežja. Naprava ponuja šest zvezdarskih tehnologij: požaren zid s funkcijo preverjanja stanja transakcije, mrežna življedna funkcija z uporabo varnega protokola IPsec, zmanjšanje vložkov, preprečevanje vložkov, filtriranje vsebin in usklajevanje pravilnic za vedenje Symantecovih poslovnih oddelkov. Za izbiro začetek deli se v obdobju 90 dni od nakupa naprave na voljo Symantecova storitvena tehnična podpora.

S prikupljanju tega kupanja ste uporabljeni do določitev 10% popusta pri nakupu omenjenih paketov pri posloju KOMPAS Xnet. Akcija velja do 30.09.2005.

Prehranilni paket	146.800,-	Prehranilni paket	188.000,-	Prehranilni paket	380.000,-
Cena z 10% popustom	130.900,-	Cena z 10% popustom	170.300,-	Cena z 10% popustom	342.000,-

ŠOLA ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Če ste iz generacije, ko uporaba računalnika še ni bila tako razširjena in neobhodna, kot je danes, vas prisrčno vabimo, da se nam oglasite.

Tudi vi ste lahko kos različnim računalniškim programom, saj so vsi po vrsti preprosti za uporabo, potrebeno se je le naučiti nekaj osnovnih pravil (kot poštovanka ☺). Naj vas ne bo strah prvega koraka! Kot dodatna vzpodbuda naj vam bodo vaši vnučki, saj jih včasih gotovo (morda celo s kančkom zavisti) opazujete, kako neobremenjeno klikajo in tipkajo in nasploh 'obvladajo' računalnik. Predvsem pa se sploh nič ne obremenjujejo, če gre kaj narobe. *Poskusite tudi vi, res ni težko!*

Radi bi vam odprli vrata v svet znanja. Rek: 'Nikoli ni prepozno' tu še kako velja. Naj vam ne bo 'nerodno' ali neprijetno pokazati, da si želite pridobiti nova znanja! To je kvečjemu vredno pohvale.

Zelo si želimo, da bi nas kontaktirali, nam povedali vaše želje v zvezi s vsebino in načinom izobraževanja. Pripravljeni smo vam prisluhniti in uskladiti vaše interese in naše možnosti, da bi dosegli obojestransko zadovoljstvo.

Za kaj bi vi sploh lahko uporabljali računalnik?

- Kadar želite napisati kakšen dopis,

prošnjo, pritožbo, voščilo, ...

- Kadar si želite priti do raznih informacij (vreme, potovanja, novice, kuhrske recepti, telefonske številke, ..). Internet se kar »šibi« od množice informacij, slik, fotografij samo poiskati je treba!
- Da ne bi pozabili na pomembne datume (rojstni dan, god, razne obletnice, registracija vozila, zavarovanje, ... ipd).
- Če bi si želeli nadzor nad bančnim računom kar iz fotelja in plačevati položnice tako, da vam ne bi bilo potrebno čakati v vrstah pred okenci. Mnogo več časa bi vam ostalo za prijetnejša opravila, druženja, sprehode, ...
- Si želite hraniti slike vaše družine, prijateljev, spominov s potovanj in podobnega na računalniku (danes je že večina fotoaparatorov digitalnih, ki to omogočajo)?
- Če ste član kakršnegakoli društva, ki še nima svoje prepoznavne spletnne strani in bi jo radi imeli? Lahko imate tudi svojo, osebno spletno stran!

Individualno se vam bomo posvetili, če nam boste le dovolili. Karkoli vas v zvezi z računalniškim izobraževanjem zanima, nam sporočite in verjamemo, da vam bomo lahko ustregli. Nihče se ne rodi vseveden, zato se moramo vse življenje učiti in izpopolnjevati.

Za podrobnejše informacije in pojasnila v zvezi z našo ponudbo, me lahko pokličete na direktno tel. št. 01/439 94 90. Še bolj pa bi bili veseli vašega obiska.

Prisrčno vabljeni!

Tina Vehovar
organizatorka izobraževanj - komercialistka
tina.vehovar@kompas-xnet.si

SREČNI NAGRAJENCI

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v nagradni igri, kjer smo vas spraševali po novih tečajih v našem programu.

Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada (bon v vrednosti 15.000,00 SIT)

Golubič Goran, Brezovica pri Ljubljani

2. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)

Marko Skubic, Grosuplje

3. nagrada (bon v vrednosti 10.000,00 SIT)

Martin Celin, Ljubljana

Vsi nagrajenci bodo o izidu žrebanja obveščeni po pošti.

ČESTITAMO!!

NAGRADNO Vprašanje

Kaj pomeni kratica VSTO?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite najpozneje do 30.10.2005. Prosimo vas da na odgovore napišete podjetje, ime, priimek ter naslov.

Na Xnet-ovo revijo PIKA ali "Trike in nasvete" se lahko naročite na e-naslov info@kompas-xnet.si.

Pomagajte PiKI na pravi naslov

Zavedamo se, da imamo v svoji bazi kar veliko napanih naslofov, saj se je veliko podjetij in ustanov preimenovalo, spremenila so se imena ulic, nekaterih vaših sodelavcev tudi ni ve.

Pomagajte PiKI, da pride v roke vam, ki jo radi preberete. Pokličite nas in nam sporočite pravilne podatke, seveda pa lahko spremembe naslova sporočite tudi po elektronski pošti.

Za pomognite se vam toplo zahvaljujemo!

Iz sveta znamk Pošte Slovenije

Predstavljamo vam zadnje priložnostne poštne žige.

Več informacij si oglejte na spletnih straneh "Dežela znamk" na naslovu:

<http://www.posta.si>

KOLOFON

Izdaja:

KOMPAS Xnet

Pražakova 4

1514 Ljubljana

Tel: 01 2344-394

Fax: 01 2318-687

Info@kompas-xnet.si

www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavni urednik in

oblikovalec:

Jože Markič

Pomočniki glavnega urednika:

Jure Belič,

Dare Cencelj,

Jernej Gorički,

Peter Kobe,

Aleš Lipušček,

Matjaž Škoda,

Gregor Šuster,

Tina Vehovar,

Dušan Zupančič,

Uroš Žunič.

Navdušena nad jadranjem

Tina

Novi MCP-ji

Uroš, Matjaž, Jernej

Pogrešamo jo

Vanja

Išče viruse

Jože

Piflar

Uroš

Security mojster

Gregor

Postaja resen

Peter

Letos okrogli

Peter, Dušan, Gregor, Aleš